

मामाचा गाव

“काय धोपटलंत तुम्ही मला!”

“मग? सगळे जमवलेले काजू तू एकट्याने खाल्लेस! काय करायचं आम्ही?”

“अरे मामाने चपलेखाली काजू फोडायला शिकवलं. मजा आली; म्हणून फोडतच गेलो. कधी संपले सगळे कळलंच नाही!”

“मामाकडे मजा यायची! काजू, कैऱ्या....वाळत घातलेली चिंच....तासन्तास तळ्यात डुंबणं...”

“तू सापाच्या बिळातला चेंडू काढायला गेला होतास!”

“आपण एकादशीला मासे पकडून नेले होते, आठवतं?”

महेश आणि प्रवीण लाँग-वीकएंडसाठी बंगलोरहून मुंबईला, गिरीशकडे आले होते. तिघेही साठीचे आजोबा, मनाने गिरीशच्या मामाच्या गावाला, कोकणात पोचले होते; शाळकरी पोरं बनून पुन्हा हिरव्या रानात उंडारत होते. तीन दिवस तशा जुन्या आठवणींत कधी सरले ते त्यांना कळलंही नाही.

महेश पुन्हा कामावर गेला तेव्हाही ती हिरवाईची धुंदी त्याच्या डोळ्यांवरून उतरली नव्हती.

महेशच्या ऑफिसात त्याच्या हाताखाली तिशी-पस्तिशीच्या वयाचे सहा शास्त्रज्ञ होते. त्यांत एक पुण्याचा, दुसरा तामीळनाडूचा, तिसरा बंगाली बाबू, चौथा काश्मिरी, पाचवा आईसलँडचा आणि सहावा नायजेरियन असं षट्प्रदेशींचं मेतकूट होतं. तेही अद्याप लाँग-वीकएंडच्या नशेतून बाहेर आले नव्हते. कॉफीचे घुटके घेत त्यांच्या गप्पा चालल्या होत्या. “लहानपणचे ते दिवस वेगळेच होते.”

महेशने कान टवकारले.

जगाच्या वेगवेगळ्या भागांतून आलेले ते मुलगे! एकाच बालपण दुसऱ्याच्या कल्पनाशक्तीचा अंत बघेल इतकं भिन्न! कशा रंगणार गप्पा?

“काय ते MS DOS! ते कोलॉन, reverse slash सगळं पाठ करायचं! नाहीतर ‘faulty command’चा धपाटा मिळायचा.”

“लोक म्हणतात, संगणक मोडणं कठीण असतं. पण मी मोडलाय!”

“अरे मीसुद्धा मोडलाय!”

“तू ‘प्रिन्स ऑफ पर्शिया’ खेळला असशीलच ना?”

“हो तर! तू कुठल्या levelपर्यंत पोचला होतास?”

“मी सगळं पार केलं होतं.”

“कुणी 'कॅप्टन कीन' खेळलायत का?”

महेश ऐकत होता. जागतिक एकात्मतेचा खेळ रंगला होता! पूर्णपणे वेगळ्या प्रदेशांचे वारसे मिरवणाऱ्या त्या सगळ्या शास्त्रज्ञांच्या मामाच्या गावाचा पत्ता एकच होता! ते सगळेजण लहानपणी संगणकमामाच्या गावात तेच खेळ खेळले होते; त्यांनी खोड्याही अगदी एकसारख्याच केल्या होत्या!

महेश 'मामा'च्या मनातल्या हिरवाईला त्या भ्रामक गावाची ठेच लागली.

'निसर्गापासून दूर चाललेली ही मुलं हिरवाईचं नातं कसं निभावणार?’

तो सुन्नपणे ऐकत राहिला.

मग संवादाला जरा वेगळा फाटा फुटला.

“लॉग-वीकएंडला काय केलंस तू?”

“मी मुलांना नदीत पोहायला शिकवलं.”

“माझ्या मुलांना मासे पकडायला शिकवलं मी. ओढ्याच्या काठावर बसून मिळण्याऱ्या शांततेची मजा घ्यायला शिकवलं.”

“मी मुलांना लालबागेत नेलं. वेगवेगळी झाडं, पक्षी, घरटी दाखवायला.”

“मी मुलीला दुर्बिणीतून तारे दाखवले.”

संगणकमामाच्या भाच्यांचं हिरवाई-निळाईशी नातं पक्कं टिकून होतं. त्या नात्याचा वारसा आता त्याच्या नातवंडांनाही लाभत होता.

त्यांचं बोलणं चोरून ऐकणाऱ्या महेश 'मामा'चा आनंद मात्र त्यांच्या गावीही नव्हता!

डॉ. उज्वला दळवी

-ujjwalahd9@gmail.com

('esakal.com' च्या सौजन्याने)